

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

спеціальному званні на один ступінь, звільнення з посади, звільнення зі служби в поліції.

Підсумовуючи вищевикладене, слід зазначити, що Верховна Рада прийнявши в березні поточного року законодавчі зміни щодо оптимізації діяльності поліції в сьогоднішній, врегулювала питань діяльності поліції передусім в умовах воєнного стану.

Список використаних джерел:

1. Андреев А.В. Адміністративно-правове регулювання підготовки кадрів для Національної поліції України у вищих навчальних закладах із специфічними умовами навчання : дис. 238 с. <https://dduvs.in.ua/>
2. Декларація про поліцію: Резолюція № 690 (1979) Парламентської асамблеї Ради Європи. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_803#Text
3. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
4. Про внесення змін до законів України «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» з метою оптимізації діяльності поліції, у тому числі під час дії воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 № 2123-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2123-20#Text>

Сміжак Богдан Васильович

слухач магістратури 2-го курсу
ННІ № 3 НАВС,

Науковий керівник: Федоровська Н.В.
старший науковий співробітник наукової
лабораторії з проблем превентивної
діяльності та запобігання корупції
ННІ № 3 Національної академії
внутрішніх справ, майор поліції

ФОРМИ І МЕТОДИ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦІЇ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ У ПИТАННІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

У зв'язку із російським збройним вторгненням на територію нашої держави та запровадження внаслідок цього Указом Президента України від 24 лютого 2022 року воєнного стану [1], особливо актуальним є питання забезпечення публічної безпеки та порядку працівниками Національної поліції України.

Насамперед слід зазначити, що правопорядок та публічна безпека у суспільстві формуються багатьма факторами, зокрема діями влади, громади, їх взаємодією, законодавством та соціальними змінами.

Відповідно, основною метою діяльності Національної поліції є забезпечення правопорядку та безпеки громадян у будь-якій точці України –

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

від маленького населеного пункту до великого міста із високим рівнем довіри громадян до поліції [2, с. 122].

У процесі своєї діяльності поліція взаємодіє з правоохоронними органами та іншими органами державної влади, а також з органами місцевого самоврядування відповідно до закону та інших нормативно-правових актів. Під час забезпечення громадського порядку працівниками правоохоронних органів взаємодія передбачає наявність спільної мети, використання наявних у сторін сил і засобів, координацію дій тощо. Взаємодія поліції та суспільства має будуватися на принципах довіри, прозорості та взаємодопомоги у боротьбі зі злочинністю.

Загалом можна констатувати, що основною метою діяльності Національної поліції в умовах воєнного стану є підтримання громадського порядку та громадської безпеки в умовах запровадження цього режиму, а також попередження та припинення злочинів.

Аналізуючи зміст основних напрямів діяльності поліції, можна дійти висновку, що на зазначений орган законодавчо покладено функції із забезпечення правопорядку:

- захист прав і свобод людини і громадянина в межах своїх повноважень;
- організації в межах своїх повноважень запобігання, розкриття, припинення, розкриття та розслідування злочинів, а також попередження та припинення адміністративних правопорушень;
- забезпечення охорони громадського порядку;
- забезпечення безпеки дорожнього руху;
- здійснення державного контролю за обігом зброї;
- організації відповідно до законодавства про державну охорону власності громадян і організацій [3, с. 134].

Ефективне виконання цих функцій багато в чому сприяє зміцненню правопорядку. З цією метою необхідно вдосконалювати систему діяльності органів виконавчої влади у сфері забезпечення правопорядку.

Отже, поліція зобов'язана сприяти громадянам у забезпеченні їх особистої безпеки та вільному здійсненні ними прав і свобод. Відповідно до Закону України «Про Національну поліцію» поліцейський у разі звернення громадянина із загрозою його особистій безпеці зобов'язаний вжити відповідних заходів для запобігання цій загрозі [4].

Як зазначають М.В. Ковалів та В.О. Іваха охороняючи громадський порядок в умовах воєнного стану, органи Національної поліції України застосовують такі методи соціального регулювання, як переконання та примус, зокрема, адміністративне припинення [5, с. 66].

Роз'яснювальна робота як основний метод правоохоронної діяльності, переконання громадян у необхідності свідомого та добровільного виконання вимог законодавства, припинення антигромадської поведінки, профілактична робота в трудових колективах та з окремими особами є необхідною умовою сприяння ефективній мобілізації. Механізм

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

переконання передбачає сукупність різноманітних засобів, форм і методів впливу на свідомість і поведінку людей. Правове переконання повинні здійснювати поліцейські, які користуються авторитетом і повагою серед населення.

Просвітницька робота може поєднуватися з примусовою, коли необхідно взяти під охорону певні важливі об'єкти, перекрити шляхи сполучення, забезпечити блокування місця розташування, задокументувати протиправну діяльність, встановити особу.

Варто також звернути увагу на те, що заходи припинення, які застосовуються поліцейськими в умовах воєнного стану, можна поділити на дві групи. До групи заходів загального характеру (доручення) належать вимоги працівників поліції про припинення протиправних дій, адміністративне затримання, вилучення речей і документів, огляд тощо. Другу групу складають спеціальні заходи, які застосовуються значно рідше, порівняно з до заходів загального призначення, і лише у виняткових випадках, коли інакше неможливо припинити протиправну поведінку, тобто коли всі інші засоби впливу були використані і не дали бажаних результатів. Систему цих заходів складають заходи фізичного впливу, спеціальних засобів і застосування зброї, тобто поєднані із застосуванням сили. Такі заходи можуть застосовуватися, як правило, лише після попередження про їх застосування за умови неухильного дотримання вимог законодавства [5, с. 68].

Навіть якщо поліцейські забезпечують охорону громадського порядку в умовах воєнного стану, дотримання законності є необхідною умовою їх діяльності. Дотримання законності забезпечується систематичним контролем з боку вищих органів управління, правом адміністративного та судового оскарження, контролем громадськості та засобів масової інформації.

Поліцейські здійснюють багатofункціональну діяльність від імені держави, місце і роль якої в механізмі забезпечення режиму воєнного стану полягає в реалізації загальнодержавних інтересів (забезпечення конституційних прав і свобод громадян, участь у забезпеченні соціальної стабільності суспільства, екологічна безпека, захист суспільства від тероризму тощо) для протидії військовим загрозам. Ефективність форм і методів підтримання режиму воєнного стану значною мірою залежить від гнучкості та динамічності застосування сил і засобів поліції. Водночас важливо удосконалити форми та методи взаємодії поліції та громадськості у питанні забезпечення режиму воєнного стану [5, с. 70].

Отже, поліцейські, які виконують обов'язки з охорони громадського порядку в умовах воєнного стану, повинні знати організацію і тактику діяльності в таких умовах, завдання, функції, форми і методи діяльності поліції, рішення органів місцевого самоврядування з питань охорони громадського порядку, чинне законодавство, зокрема та, що регламентує дії поліції та інших правоохоронних органів в умовах воєнного стану.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Тобто надзвичайна складність забезпечення громадського порядку в умовах воєнного стану потребує високої професійної підготовки поліцейських. Дії яких в умовах воєнного стану мають бути юридично грамотними та сприйматися громадянами, права і свободи яких обмежені, як виключно справедливі та законні.

Список використаних джерел:

1. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>
2. Юнін О.С. Зарубіжний досвід організації діяльності підрозділів поліції і можливості його застосування в Україні: монографія. Харків: Панов, 2015.
3. Косиця О.О. Поліцейська діяльність як наукова категорія. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 1 (251). С. 133-137.
4. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/580-19>
5. Ковалів М.В., Іваха В.О. Діяльність органів внутрішніх справ в умовах воєнного стану. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: *Юридичні науки*. 2016. № 837. С. 65-70. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2016_837_12

Старинець Антон Юрійович,
курсант 201 н.г. ННІ № 3 НАВС,
Науковий керівник: **Федоровська Н.В.,**
старший науковий співробітник наукової
лабораторії з проблем превентивної
діяльності та запобігання корупції
навчально-наукового інституту №3
Національної академії внутрішніх справ,
майор поліції

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОРЯДКУ ПЕРЕВІРКИ ДОКУМЕНТІВ ГРОМАДЯН ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

З моменту повномасштабного збройного вторгнення росії на територію України громадяни були вимушені переміщатися до більш безпечних місць, у зв'язку з чим доїхати до населених пунктів стало значно важче, адже для перетину кожного блокпосту та перевірки документів потребувало певного часу. Законодавство України, що визначає порядок реалізації заходів правового режиму воєнного стану передбачає низку повноважень для визначених посадових осіб, що стосуються зупинки транспортних засобів, перевірки документів, огляду транспортних засобів.